

P7_TA-PROV(2014)0108

Το δικαίωμα στην εκπαίδευση στην Υπερδνειστερία περιοχή

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την Υπερδνειστερία (2014/2552 (RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ της Μολδαβίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία ετέθη σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1998,
- έχοντας υπόψη το Σχέδιο Δράσης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, το οποίο εγκρίθηκε κατά την έβδομη συνεδρίαση του Συμβουλίου Συνεργασίας ΕΕ-Μολδαβίας στις 22 Φεβρουαρίου 2005,
- έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Σύνδεσης που δρομολογήθηκε από την ΕΕ και τη Μολδαβία στις 29 Νοεμβρίου 2013 με την ευκαιρία της Συνόδου Κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στο Βίλνιους,
- έχοντας υπόψη την απόφαση του τμήματος μείζονος συνθέσεως του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 19ης Δεκεμβρίου 2012 στην υπόθεση Catan και 27 άλλων κατά της Μολδαβίας και της Ρωσίας (αριθ. 43370/04),
- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) στη Σύνοδο Κορυφής του 1999 στην Κωνσταντινούπολη και της συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου του ΟΑΣΕ το 2002 στο Οπόρτο,
- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του για την κατάσταση στη Δημοκρατία της Μολδαβίας, ιδίως δε αυτό της 15ης Σεπτεμβρίου 2011 σχετικά με τη Συμφωνία Σύνδεσης¹, καθώς και τα ψηφίσματά του για την κατάσταση στην περιοχή της Υπερδνειστερίας,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με την πίεση που άσκησε η Ρωσία στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (στο πλαίσιο της επικείμενης συνόδου κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στο Βίλνιους)² και το ψήφισμά του της 12ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την έκβαση της συνόδου κορυφής στο Βίλνιους και το μέλλον της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, ιδίως σε ό, τι αφορά την Ουκρανία³,
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Δημοκρατίας της Μολδαβίας της 5ης Δεκεμβρίου 2013, σύμφωνα με την οποία η επίσημη γλώσσα της χώρας είναι η Ρουμανική, και το γεγονός ότι η ρουμανόφωνη εκπαίδευση παραμένει περιορισμένη από τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία,

¹ ΕΕ C 51 E της 22.2.2013, σ. 108.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0383.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0595.

- έχοντας υπόψη τις συστάσεις των συνεδριάσεων της Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Συνεργασίας ΕΕ-Μολδαβίας, ιδίως αυτές που αφορούν το δικαίωμα στην εκπαίδευση στην περιοχή της Υπερδνειστερίας,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 122, παράγραφος 5, και το άρθρο 110, παράγραφος 4, του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πόλεμος του 1992 στην περιοχή της Υπερδνειστερίας της Δημοκρατίας της Μολδαβίας οδήγησε στην εγκαθίδρυση ενός αποσχιστικού, παράνομου και αυταρχικού καθεστώτος στην περιοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι συνεχίζεται η κατάσταση παγωμένης σύγκρουσης και ότι οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξακολουθούν να είναι κατάφωρες και διαδεδομένες, μεταξύ άλλων και στον τομέα της εκπαίδευσης και της λειτουργίας των σχολείων·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οιαδήποτε πολιτική ανάμειξη στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι απαράδεκτη· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέρη που εμπλέκονται στη διευθέτηση του ζητήματος της Υπερδνειστερίας θα πρέπει να διασφαλίζουν την ελεύθερη και άνευ διακρίσεων πρόσβαση στην εκπαίδευση στην περιοχή και την εύρυθμη λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και να δίνουν την ύψιστη προτεραιότητα στην ασφάλεια των παιδιών και του προσωπικού·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τοπικές αρχές στη Γκαγκαουζία οργάνωσαν περιφερειακό δημοψήφισμα στις 2 Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την κατεύθυνση της εξωτερικής πολιτικής της χώρας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το δημοψήφισμα αυτό κηρύχθηκε παράνομο από την κεντρική κυβέρνηση και τις αρμόδιες δικαστικές αρχές·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την Υπερδνειστερία συνεχίζονται από το 1992, στη λεγόμενη μορφή "5+2", αλλά ότι δεν έχει εξευρεθεί καμία βιώσιμη λύση η οποία να βασίζεται στον πλήρη σεβασμό της εδαφικής ακεραιότητας και κυριαρχίας της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, παρά τις προαναφερθείσες επανειλημμένες διεθνείς αποφάσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να σταθμεύουν εκεί ρωσικά στρατεύματα·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαπραγματεύσεις 5+2 ξανάρχισαν και πάλι το 2011 και ότι έκτοτε έχει συνεδριάσει η Ομάδα Εργασίας για την Εκπαίδευση·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εντάσεις αυξάνονται, καθώς οι διαπραγματεύσεις υπονομεύονται διαρκώς από τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές της Υπερδνειστερίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο νέος γύρος των διαπραγματεύσεων 5+2 έχει συμφωνηθεί προσωρινά να λάβει χώρα στις 27-28 Φεβρουαρίου 2014 και αποτελεί μια νέα ευκαιρία να αρθεί το αδιέξοδο και να επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση του ΟΑΣΕ του Νοεμβρίου 2012, υπάρχουν οκτώ σχολεία που χρησιμοποιούν το λατινικό αλφάβητο και που μπορούν να συνεχίσουν να διδάσκουν με τη βοήθεια του Υπουργείου Παιδείας, έξι εκ των οποίων είναι σε έδαφος υπό τον έλεγχο της Υπερδνειστερίας και δύο έχουν μετακινηθεί σε γειτονικό έδαφος ελεγχόμενο από τη Μολδαβία στην αριστερή όχθη, κάτι που προκαλεί καθημερινά σοβαρά προβλήματα μεταφοράς στους μαθητές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση έδειξε πως η κατάσταση των σχολείων αυτών παραμένει έκτακτη, με ζητήματα ανησυχίας στα οποία περιλαμβάνονται τα μισθωτήρια και οι συνθήκες των εγκαταστάσεων, η ελευθερία κυκλοφορίας, η μεταφορά αγαθών, η υγεία, η ασφάλεια και

οι υγειονομικές επιθεωρήσεις, ο μειούμενος αριθμός των μαθητών, η πίεση ή ο εκφοβισμός γονέων και διδασκόντων, το νομικό καθεστώς, καθώς και οι ιδιαίτερες καταστάσεις της ιδιοκτησίας στη Rîbnița και τα σχολεία που πριν βρίσκονταν στο Grigoriopol και το Dubăsari·

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Δεκέμβριο του 2013 οι αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία έθεσαν σε επανεκκίνηση μια επιθετική εκστρατεία κατά των οκτώ ρουμανόφωνων σχολείων, με δράσεις που κυμαίνονται από διοικητικές πιέσεις έως δηλώσεις από τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές που υποδεικνύουν ότι θα κλείσουν τα σχολεία εκείνα που αρνούνται να αναγνωρίσουν την εξουσία του αποσχιστικού καθεστώτος·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί από τους διδάσκοντες στο σχολείο μέσης εκπαίδευσης Lucian Blaga στο Tiraspol υπέστησαν παράνομη ανάκριση από αποσχιστικές στρατιωτικές ομάδες και πιέσεις να καταβάλουν τους φόρους τους στις αυτοανακηρυχθείσες αρχές της Υπερδνειστερίας και όχι στο κράτος της Μολδαβίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τραπεζικοί λογαριασμοί του σχολείου μπλοκαρίστηκαν παράνομα επί σειρά εβδομάδων τον Ιανουάριο του 2014 από τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 5 Φεβρουαρίου ο διευθυντής, ο λογιστής και ο οδηγός του σχολείου μέσης εκπαίδευσης "Lucian Blaga" τέθηκαν υπό κράτηση καθώς μετέφεραν τους μισθούς του προσωπικού του εν λόγω σχολείου·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας για την Εκπαίδευση, η οποία διεξήχθη στο Chişinău στις 27 Ιανουαρίου 2014, δεν κατόρθωσε να αντιμετωπίσει επιτυχώς τα εκκρεμούντα ζητήματα που αφορούν τα ρουμανόφωνα σχολεία· λαμβάνοντας υπόψη ότι επετεύχθη προσωρινή συμφωνία για τη διεξαγωγή μεικτών επισκέψεων επιθεώρησης στα σχολεία αυτά·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αποστολή του ΟΑΣΕ στη Μολδαβία παρακολουθεί τη λειτουργία των ρουμανόφωνων σχολείων από την κρίση του 2004, όταν οι αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία ανέλαβαν δράση κατά οκτώ σχολείων της περιοχής που λειτουργούν υπό την ευθύνη των κεντρικών αρχών της Μολδαβίας και ακολουθούν μολδαβικό πρόγραμμα μαθημάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΟΑΣΕ μεσολαβεί μεταξύ των κεντρικών εκπαιδευτικών αρχών και εκείνων της Υπερδνειστερίας προκειμένου να εξεύρει λύσεις στα εκκρεμούντα ζητήματα και να αποτρέψει το ξέσπασμα νέων κρίσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία έχουν περιορίσει την πρόσβαση της αποστολής του ΟΑΣΕ στην περιοχή και έχουν απαγορεύσει την πρόσβαση του επικεφαλής της αποστολής από 1ης Φεβρουαρίου 2014·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 19ης Οκτωβρίου 2012 στην υπόθεση Catan και άλλων κατά της Μολδαβίας και της Ρωσίας αναφέρεται ότι υπήρξε παραβίαση, από την πλευρά της Ρωσικής Ομοσπονδίας, του άρθρου 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1 της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Δημοκρατία της Μολδαβίας έχει πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την εμβάθυνση των σχέσεών της με την ΕΕ, και ότι η Συμφωνία Σύνδεσης αποτελεί ευκαιρία για ολόκληρη τη χώρα, συμπεριλαμβανομένων περιοχών όπως η Υπερδνειστερία ή η Γκαγκαουζία, προκειμένου να εμβαθύνουν περαιτέρω τις

σχέσεις τους με την ΕΕ και να υιοθετήσουν ευρωπαϊκές αξίες και πρότυπα, βελτιώνοντας παράλληλα τις οικονομικές τους προοπτικές·

- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση αποτελεί έναν τομέα με μεγάλο δυναμικό μελλοντικής συνεργασίας, παρά τις ευαισθησίες που υπάρχουν στο θέμα αυτό·
1. αποδοκιμάζει έντονα την έλλειψη σεβασμού προς τα ανθρώπινα δικαιώματα στην περιοχή της Υπερδνειστερίας, ιδίως δε στον τομέα της εκπαίδευσης·
 2. καταδικάζει την πολιτικοποίηση στον τομέα της εκπαιδευτικής πολιτικής, θεωρεί θεμελιώδες δικαίωμα την ελευθερία εκπαίδευσης και ζητεί τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος αυτού και τον τερματισμό κάθε μορφής πίεσης επί των ρουμανόφωνων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην περιοχή της Υπερδνειστερίας·
 3. εκφράζει τη λύπη του διότι η συνέχιση των προαναφερθέντων προβλημάτων έχει συντελέσει σημαντικά στη μείωση των εγγραφών στα ρουμανόφωνα σχολεία· επικρίνει έντονα το γεγονός ότι τα σχολεία αυτά επιβαρύνονται με υψηλότερα τέλη για τις δημόσιες κοινωφελείς υπηρεσίες στην Υπερδνειστερία σε σχέση με τα άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ότι η αμφιλεγόμενη κατάσταση των εγκαταστάσεων και των μισθωτηρίων βυθίζει στην αβεβαιότητα τόσο τα σχολεία όσο και τους μαθητές·
 4. καταδικάζει την αυξανόμενη διοικητική πίεση που ασκείται από τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές της Υπερδνειστερίας, ιδίως δε τις υψηλές τιμές των μισθωμάτων, την κατάργηση των δωρεάν μισθωτηρίων (που επηρεάζουν τα *Gymnasiums* στην Corjona και το Rogui), τους περιορισμούς στη χρήση των τραπεζικών λογαριασμών και την παρενόχληση των διδασκόντων (σχολείο μέσης εκπαίδευσης Lucian Blaga, Ιανουάριος του 2014), με αποκορύφωμα την κράτηση του διευθυντή, του λογιστή και του οδηγού του εν λόγω σχολείου στις 5 Φεβρουαρίου 2014·
 5. ζητεί από τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία να σέβονται πλήρως το θεμελιώδες δικαίωμα εκπαίδευσης στη μητρική γλώσσα και να προσδώσουν την ύψιστη προτεραιότητα στην ασφάλεια των παιδιών και του προσωπικού·
 6. καλεί τις αρχές να διασφαλίσουν ότι τα παιδιά και οι γονείς προστατεύονται από τις αρνητικές επιπτώσεις της τρέχουσας πολιτικής κατάστασης και να εξεύρουν λύσεις προς το ύψιστο συμφέρον των άμεσα ενδιαφερόμενων παιδιών και γονέων,
 7. σημειώνει τη συμφωνία για τη διεξαγωγή μεικτών επισκέψεων επιθεώρησης στα ρουμανόφωνα σχολεία κατά την περίοδο 10-20 Μαρτίου 2013·
 8. καταδικάζει την έλλειψη εποικοδομητικής συμμετοχής των αυτοανακηρυχθεισών αρχών της Υπερδνειστερίας στις διαπραγματεύσεις της μορφής 5+2, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την πραγματοποίηση ελάχιστης προόδου από τότε που επαναλήφθηκαν οι διαπραγματεύσεις·
 9. τονίζει την σταθερή δέσμευση της ΕΕ στην εδαφική ακεραιότητα της Μολδαβίας και ζητεί μεγαλύτερη συμμετοχή της ΕΕ στην επίλυση της διένεξης αυτής στην άμεση γειτονία της, συμπεριλαμβανομένης και της αναβάθμισης του καθεστώτος της ΕΕ σε καθεστώς διαπραγματευόμενου εταίρου· εκφράζει τη στήριξή του στον διάλογο ως το μόνο μέσον που μπορεί να διευθετήσει τόσο ευαίσθητα και σημαντικά προβλήματα και να διασφαλίσει μακρόπνοες λύσεις·

10. θεωρεί ότι η ευημερία και η σταθερότητα της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, και ολόκληρης της περιοχής μπορούν να επιτευχθούν πλήρως μόνο μέσω μιας ειρηνικής λύσης στη σύγκρουση στην Υπερδνειστερία·
11. καλεί τον ΟΑΣΕ να συνεχίσει τις δραστηριότητές του για την παρακολούθηση και για τη διευκόλυνση της διαπραγμάτευσης και να προστατεύσει το δικαίωμα στην εκπαίδευση των μαθητών των ρουμανόφωνων σχολείων στην Υπερδνειστερία, καλεί, περαιτέρω, τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία να συνεργασθούν με την αποστολή του ΟΑΣΕ στη Μολδαβία και να της επιτρέψουν την πρόσβαση στο έδαφός της·
12. καλεί την Ύπατη Εκπρόσωπο να εγείρει το ζήτημα του δικαιώματος στην εκπαίδευση κατά τον επόμενο γύρο των διαπραγματεύσεων 5+2 που έχει προγραμματισθεί για τον Φεβρουάριο 2014, να προσδώσει μεγαλύτερη προσοχή στη διαπραγματευτική μορφή 5+2 και να δεσμευθεί σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ δε άλλων και στις διμερείς συναντήσεις της με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, προκειμένου να επιτευχθεί ταχύτερα συνολική και ειρηνική λύση στη σύγκρουση στην Υπερδνειστερία·
13. καλεί τη Ρωσική Ομοσπονδία να εφαρμόσει πλήρως την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που ορίζει ότι η Ρωσία παραβίασε το δικαίωμα στην εκπαίδευση στις περιπτώσεις των μολδαβικών σχολείων που χρησιμοποιούν τη Ρουμανική στην περιοχή της Υπερδνειστερίας·
14. σημειώνει ότι η παρουσία των ρωσικών στρατευμάτων οδηγεί σε ένα κλίμα που θέτει σε κίνδυνο τον σεβασμό και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην περιοχή· καλεί τη Ρωσική Ομοσπονδία να σταματήσει αμέσως τη στήριξή της προς τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία και να τηρήσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε το 1996 στο Συμβούλιο της Ευρώπης και οι οποίες αντικατοπτρίζονται στις αποφάσεις του ΟΑΣΕ (Κωνσταντινούπολη, 1999 και Οπόρτο, 2002) που αφορούν την αποχώρηση των ρωσικών στρατευμάτων και όπλων από το έδαφος της Μολδαβίας· ζητεί, επιπλέον, την αντικατάσταση των στρατευμάτων αυτών από μία μη στρατιωτική αποστολή διατήρησης της ειρήνης·
15. ζητεί να υπάρξει συγκράτηση από την πλευρά των τοπικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Γκαγκαουζίας, και να τηρείται πλήρως το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των μειονοτήτων· ενθαρρύνει τον διάλογο με τις κεντρικές αρχές της Μολδαβίας, προκειμένου να αποφευχθούν μονομερείς αποφάσεις·
16. καλεί το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια ταχεία διαδικασία που να οδηγεί στην έγκριση της απελευθέρωσης των θεωρήσεων με τη Μολδαβία στη διάρκεια αυτού του καλοκαιριού, κάτι που θα έχει θετικό αντίκτυπο σε όλους τους πολίτες, μεταξύ άλλων και στον εκπαιδευτικό τομέα·
17. καλεί την Επιτροπή να επιταχύνει τις τεχνικές διαδικασίες που οδηγούν στην υπογραφή και προσωρινή εφαρμογή της Συμφωνίας Σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης της Σφαιρικής και Σε Βάθος Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών (DCFTA)·
18. πιστεύει ότι η κοινωνική πρόοδος, οι βελτιώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα και ο οικονομικός εκσυγχρονισμός της Υπερδνειστερίας θα μπορούσαν να προωθηθούν και

μέσω της εφαρμογής των διατάξεων των συμφωνιών σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης της DCFTA, από τις αυτοανακηρυχθείσες αρχές της Υπερδνειστερίας·

19. ζητεί από την Επιτροπή να χρησιμοποιεί και μέσα όπως το Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για την άμεση στήριξη του πληθυσμού της Υπερδνειστερίας, αναπτύσσοντας προγράμματα για τη στήριξη της κοινωνίας των πολιτών, την πρόσβαση στην ενημέρωση, την εκπαίδευση και τα ελεύθερα μέσα ενημέρωσης, τα οποία έχουν απορρίψει οι αυτοανακηρυχθείσες αρχές στην Υπερδνειστερία·
20. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, στην Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο της Μολδαβίας, στην Κυβέρνηση της Ρουμανίας, στην Κυβέρνηση της Ουκρανίας, στην Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, στην Κυβέρνηση των ΗΠΑ, στον Γενικό Γραμματέα του ΟΑΣΕ και στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.